

OBAVIJESTI I NARUDBE BISKUPSKOGA ORDINARIJATA U MOSTARU

Broj: 287/62. DRUGI OPĆI VATIKANSKI SABOR početi će po odredbi slavno vladajućega Pape Ivana XXIII 11. listopada ove godine, na svetkovinu Gospina Materinstva. Bit će to velik događaj za čitav svijet. Nijedan sabor do sada nije se tako željno očekivao kao ovaj. U nijedan drugi nije polagalo toliko nada. Nijedan nije bio tako pomno pripreman. Dvanaest raznih komisija i tri sekretarijata već treću godinu spremaju žurno potrebni materijal. U tim komisijama sudjeluju brojni članovi sa svih strana svijeta. Već ovo što je dosad učinjeno, predstavlja impozantnu sliku. A istom kakav će se veličanstven prizor pružiti svijetu, kad se na 11. listopada u crkvi sv. Petra nadje uz Sv. Oca kruna od 3000 biskupa iz cijeloga svijeta. Jer na ovaj sabor su pozvani svi biskupi bez razlike, ne samo rezidencijalni nego i pomoćni. I bez sumnje, svi će se ovi odazvati i doći na sabor, ukoliko ih viša sila u tome ne bude spriječila.

Sve su oči svijeta usmjerene sada na sabor. Ne samo katoličke nego i nekatoličke. Treba naime znati, da i mnogi nekatolici s velikim simpatijama prate pripreme za sabor i željno očekuju njegov početak. Šta više, mnogi nesjedinjeni kršćani mole za dobar uspjeh sabora.

O saboru i njegovoj važnosti govori i ovogodišnja korizmena poslanica naših biskupa. U poslanici je naročito naglašena potreba, da se odazovemo pozivu Sv. Oca i puno molimo za uspjeh sabora. Sveti Otac želi mobilizirati sve katoličke snage u toj molitvenoj akciji. Najprije svećenike, za koje je sastavio posebnu molitvu, koju želi da mole svi svećenici širom svijeta na početku recitacije breviara. Zatim redovnike i redovnice, pa pripadnike svih katoličkih ustanova i organizacija. A onda i sav kršćanski puk bez razlike na dob i stalež. Posebno se pak Sv. Otac obraća na djecu, čija molitva prodiere nebesa, te na bolesnike i patnike, da oni svoje križeve združe s Isusovim Križem i prikažu za uspjeh sabora.

Jer je Sv. Otac stavio sabor pod posebnu zaštitu Blažene Gospe i njezina Žaručnika sv. Josipa, i mi ćemo najbolje učiniti, ako svoje molitve i žrtve za sabor budemo prinosili Bogu preko Blažene Djevice i sv. Josipa. Posebno ovogodišnju svibanjsku i listopadsku pobožnost vršimo na tu nakanu.

Konačni uspjeh sabora ne će ovisiti o našem ljudskom radu, o pripremama tolikih saborskih komisija, o sudjelovanju tolikih hiljada biskupa, nego prvenstveno o milosti Duha Svetoga. Molimo dakle puno i neprestano za sabor. Neka župnici ne zaborave raniju naredbu Ordinarijata, da kod svake pučke mise izmole s pukom 1. Očenaš, Zdravomariju i Slava Ocu na čast Duha Svetoga, te kod blagoslova posebnu molitvu na čast Duhu Svetom, koju je za ovu prigodu sastavio sam Sv. Otac.

Broj: 288/62. MOLITVA, koju po želji Sv. Oca treba da mole svi svećenici na početku recitacije breviara: *Acceptum tibi sit, Domine Deus, sacrificium laudis quod divinae majestati tuae offero pro felici exitu Concilii Oecumenici Vaticani secundi et praesta ut quod simul cum Pontifice nostro Joanne suppliciter a te petimus per misericordiam tuam efficaciter consequamur. Amen.*

Neka svaki naš svećenik ovu molitvu prepíše i u brevijar kod himna *V. NIT, LAULTIMUS* stavi.

Broj: 289/62. ORATIONES IMPERATAE. Sve dok se ne svrši II. Vatikanski sabor imaju se odsada u svim misama, kad to rubrike dopuštaju, uzimati molitve "de Spiritu Sancto" et "Pro Papa". Molitva Duhu Svetom, da bi svojom milosti prosvijetlio saborske Oce, molit će se svake srijede. A molitva za Papu, da bi ga Bog pokrijepio i dao mu mudrosti i snage, da zakazani sabor sretno kraju privede, molit će se svakog ponedjeljka.

Broj: 290/62. BISKUPOV PUT U RIM. U vezi sa saborskim pri-
pravama biskup je po drugi put boravio u Rimu i sudjelovao na sjednica-
ma svoje komisije. Biskup je krenuo na put iz Mostara 28. siječnja, a
vratio se opet natrag u Mostar 22. veljače. Na putu biskupa je pratio
preč. g. don Andjelko Babić, dijecezanski konzultor i stolacki nadžupnik.

Broj: 291/62. PROMJENE U OVOGODIŠNJI M DIRKTORIJU. Da ne bi
bilo nikakve smetnje u proslavi zapovjedne svetkovine Petrova, koja
ove godine iznimno pada na isti dan sa svetkovinom Srca Isusova, sveta
Kongregacija Obreda je odredila, da se za ovaj puta svetkovina Srca Isu-
sova prenese na petak odmah iza Titelova, dakle na 22. lipnja. Prema to-
me treba ovogodišnji Direktorij ovako izmijeniti:

Die 22. Junii, Feria VI., SS.-mi Cordis Jesu, I classis;
Die 28. Junii, Feria V., Vigilia SS. Petri et Pauli, Ann. II classis
Die 29. Junii, Feria VI., SS. Petri et Pauli, Ann. I classis;
Die 30. Junii, Sabb., Commemoratio S. Pauli Ap., III classis.

BLAGOVJEST se ove godine radi treće korizmene nedjelje prenosi na 26.
ožujka, ali samo "in choro". Prema tome na 26. III. neće biti pučke mise.
Bit će to obični radni dan kao i svi drugi.

Broj: 292/62. DIJELJENJE SV. TE PRIČISTI BOLESNICIMA, koji
nisu na smrt bolesni, u POPOVNIM SATIMA dozvolio je sv. Oficij odlukom
od 19. listopada 1961. godine pod ovim uvjetima:

Dummodo 1) agatur de infirmis qui iam per hebdomadam domo egredi non
valeant; 2) tempus ac frequentia sacrae communionis a parochia
vel alio sacerdote, cui spiritualis cura infirmi incumbit, deter-
minentur; 3) regulae servantur quoad jejunium eucharisticum
iam statutae.

Broj: 293/62. POST I NEMRS U GODINI 1962. ostale isti kao
što je bio u 1961. godini. Naime:

- a) Dani nemrsa su svi petki u godini i još Velika Subota (čitav dan).
 - b) Dani posta i nemrsa (jejunium cum abstinentia) su: Čista Srijeda, Ve-
liki Petak, dan uoči Bezgriješnog Začeca, Badni dan.
 - c) Nije stroga obveza, ali se viernicima vrlo preporuča, da drže nemrs na
kvatrene srijede i subote te dan uoči Duhova. Crkvenim osobama preporu-
ča se pak, da na ove dane uz nemrs drže i jejunium.
- Zakon nemrsa ne obvezuje, ako svetkovina, pa i dekinuta, koja se slavi sv
pučkom misom, pade u petak. To isto vrijedi i za čisto lokalne patrone
(dakle ne samo za patrone župa), kad se slave s pučkom misom - cum
concursu populi. Od zakona nemrsa izuzeti su bolesnici, vrlo teški rad-
nici (kao kopачi po rudnicima), zatim daleki putnici, pa i oni, koji ne mo-
gu slobodno birati način svoje prehrane kao vojnici po kasarnama, zatvo-
renici u kaznionicama, djaci u državnim internatima, starci u uboskim
domovima i sl.

Broj: 294/62. VRIJEME USKRŠNE ISPOVIJDI I PRIČISTI traje
kao i do sada od prve nedjelje korizme pa do svetkovine presv. Trojstva
uključivo.

Za radnike, koji već prije korizme odlaze na vanjske radove i vraćaju se
kućama pred Božić, kao i za vojnike, koji u uskršno doba ne mogu dobiti
dopusta, Sv. Kongregacija za širenje vjere otpisom br. 734/62 od 7. II.
1962. dozvolila je, da oni mogu svojoj uskršnoj dužnosti zadovoljiti u
vremenu od 1. nedjelje adventa pa do svetkovine Spomena krštenja Isuso-
va 13. siječnja uključivo.

Broj: 295/62. SEDMICA PROTIV PSOVKE I KLJUTVE ima se držati
i ove godine na tradicionalni način po svim župama dijeceze od Glušne
pa do Cvjetne nedjelje, to jest od 8 pa do 15 travnja.

Broj: 296/62. POSVETA ULJA NA VELIKI ČETVRTAK 19 travnja obavit će se po običaju u Mostaru u 8 sati izjutra. Posveti ulja moraju prisustvovati svi dekanati. Ako koji dekanat bude zapriječen, dužan je mjesto sebe poslati jednoga drugoga svećenika iz svoga dekanata. Poželjno je, da na posvetu ulja dodje što više svećenika, svakako barem oni iz blizine Mostara, koji mogu bez poteškoće stići natrag u župu radi večernjih obreda toga dana. Svaki dekanat mora imati barem po jednoga svoga predstavnika u ceremonijama kod posvete ulja.

Broj: 297/62. POSVETA OLTARA na čast Blažene Djevice bez grijeha začete izvršena je prema skraćenom obrascu novog Pontifikala na nedjelju Šezdesetnicu 25. veljače u nadžupskoj crkvi sv. Ante na Humcu.

Broj: 298/62. BLAGOSLOV NOVE ŽUPSKOJ CRKVI na Pločama (Tepčići) svečano je obavljen na nedjelju Pedesetnicu 4. ožujka ove godine. Premda je čitav dan kiša padala, obredu je ipak prisustvovalo toliko pobožnoga svijeta, da sav nije mogao stati u dosta prostranu crkvu s korom.

Broj: 299/62. NOVA NADBISKUPIJA. Prigodom nedavne 500-godišnjice osnutka ljubljanske biskupije Sv. Otac je nju izvisio na rang nadbiskupije i preuzv. g. dr. Antona Vovka imenovao prvim ljubljanskim nadbiskupom. Č e s t i t a m o !

Broj: 300/62. BISKUPI - JUBILARCI. Nedavno je nadbiskup beogradski preuzv. g. dr. Josip Učić slavio 25-godišnjicu svoga biskupskoga posvećenja, a banjalučki biskup preuzv. g. Mons. Alfred Pichler 25-godišnjicu svoga svećeničkog redjenja. Obojici jubilaraca od srca čestitamo njihov srebrni jubilej!

Broj: 301/62. SMRT DON PETRA LEVENTIĆA Dne 16. prosinca 1961. g. umro je u 56 godini života i 29 godini svećeništva župnik Vira vlč. g. Don Petar Leventić. Pokojnik je službovao najprije kao kapelan u Stocu, zatim kao prefekt Napretkova konvikta u Mostaru, onda kao župnik u Rašeljkama, Drežnici, Gracu i eto najposlije u Viru, gdje ga je i smrt snašla. Zadnju godinu dana mnogo je patio, dok smrt nije učinila kraj njegovim zemaljskim mukama. Pokopan je na groblju u Drinovcima 18. prosinca u prisutnosti 17 braće svećenika iz oba klera. Za ispokoj njegove duše dužni su svi dijecezanski svećenici na teritoriju ovoga Ordinarijata izgovoriti najmanje dvije svete mise. R.I.P.

Broj: 302/62. SVEĆENIČKE DUHOVNE VJEŽBE. Po kanonu 126 svi su svjetovni svećenici dužni obavljati duhovne vježbe najmanje svake treće godine, a poželjno je, da to čine i češće. Kako naši svećenici nemaju zgodne prilike, da na području svoje biskupije drže duhovne vježbe, prisiljeni su da to čine na području drugih biskupija zajedno sa tamošnjim svećenicima. Radi evencije potrebno je uvijek dostaviti Ordinarijatu potvrdu o obavljenim duhovnim vježbama. Prošle godine mnogi su svećenici bili na duhovnim vježbama, ali nijedan nije poslao potvrde o tome. Ovim se pozivaју svi svećenici, da iave, kad su zadnji put bili na duhovnim vježbama i u kojemu mjestu.

Po pravilu duhovne se vježbe obavljaju zajednički pod vodstvom iskusnoga duhovnika u za to određenoj crkvenoj kući. Iznimno, ako postoje važni razlozi, može Ordinarijat u pojedinim slučajevima dopustiti, da se duhovne vježbe obave i privatno.

Broj: 303/62. SVEĆENIČKI PODMIADAK ima biti ne samo da jure ecclesiastico (can. 1353) nego i de jure divino jedna od glavnih briga dusobrižnoga svećenstva. Iznenadjuje činjenica, da Hercegovina, koja toliko obiluje duhovnim zvanjima, sama nema dovoljno svećenika. Ako se uračunaju i svi svećenici po samostanima, od kojih se neki uopće ne nalaze u duhovnoj pastvi, onda kod nas dolazi jedan svećenik na 2000 vjernika, a pravilno bi bilo, da na svaku 1000 duša dodje barem po jedan misnik, kako je slučaj po drugim katoličkim zemljama i kako je kod nas bilo pred rat.

Tko bi rekao, da u tome pogledu naša biskupija stoji lošije nego većina drugih hrvatskih biskupija?! Što ipak kod nas nema praznih župa, to nije ~~znak~~ dokaz, da mi imamo dovoljno svećenika, nego je to znak, da su naše župe prevelike. Svaka naša župa u prosjeku broji preko 3000 vjernika, a skoro nijedna nema kapelana.

Treba posvetiti veću brigu svećeničkim ~~kandidatima~~ zvanjima. Mladim majkama treba stalno preporučivati, da se ustrajno mole, posebno Blaženoj Gospi, da bi Bog dao milost svetog zvanja kojem njihovu djetetu. Tako rade pobožne majke po drugim katoličkim zemljama i to s uspjehom. A onda i mi svećenici trebamo dnevno moliti i u sv. misi, i u brevijaru, pa i postiti na kvatrene dane, s tom nakanom, da bi Bog iz naših župa odabrao što više poslenika za svoju žetvu. Treba i s pukom moliti kod blagoslova onu molitvu za svećenički podmladak, koju je Ordinarijat u svoje vrijeme propisao.

Ali nije dosta samo moliti. Treba tražiti i odgajati svećenička zvanja. Među djecom, osobito među ministrantima, treba odabirati najzgodnije i slati ih u sjemenište. Ne preporučimo nikada nikoga na laku ruku, prije nego smo se uvjerali, da dotični doista ima sve znakove pravoga znanja i da potječe iz dobre kršćanske obitelji. Župnici, koji lakoumno preporučuju očito nezgodne kandidate, odgovarati će sudu Božjem. A bit će i od Ordinarijata pozivani na odgovornost.

Htio bih ovdje upozoriti i na neke neobične pojave kod nas. Ima krajeva u biskupiji, iz kojih se još nikad nitko nije javio za biskupijsko sjemenište. Ima slučajeva, da se kandidati bez znanja Ordinarijata šalju u druge biskupije ili u Redove izvan biskupije, a sama naša biskupija nema često dovoljnoga broja kandidata. Nerijetko ovi na van poslani kandidati kasnije traže, da ih se primi u vlastitu biskupiju i navode razlog, da su bili bez ili protiv svoje volje poslani izvan dijeceze. To nije u redu. U ovoj stvari treba pustiti potpunu slobodu kandidatima i njihovim roditeljima. A onda nije ni to pravilno, da kod tolikih zvanja naša biskupija ostane bez kandidata. Mi smo sretni i ponosni, ako možemo i drugima pomoći. Kršćanska svijest traži od nas, da ne dopustimo, da propadne nijedno prvo zvanje. Mi ćemo ta zvanja čuvati i odgajati ne samo za svoje vlastite potrebe, nego i za potrebe drugih. Ali i u tome treba da vlada red i zakonitost. Sa zvanjima se ne smije provoditi licitacija, pa slati djecu, kamo ih njihova želja ne vuče, jedino s toga razloga, što je tamo jeftinije ili što je nekome tako simpatičnije. Ovakav postupak osvetit će se prije ili kasnije. Tražim od župnika više pravilnosti i nesebične revnosti u vezi s odabiranjem i slanjem kandidata u sjemenište. Predstavnici raznih Redova, koji nemaju svojih kuća na području dijeceze, smiju samo s pismenim odobrenjem Ordinarijata obilaziti župe i tražiti tamo sebi kandidate.

Broj: 304/62. SVETA KRIZMA bit će na Duhove u Mostaru, a na Veliku Gospu u Nevesinju. Osim toga držat će se još sveta krizma u toku g. 1962. u župama slijedećih dekanata: broćanskog, gornjo-bekijskog, donjo-bekijskog, nahijskog, zatim u župama Čapljini, Gabeli, Bijelom Polju mostarskog dekanata, Iedincu i Ljutom Docu širokobriježskog dekanata, u Dračevu stolačkog dekanata te u Ravnu, trebinjskog dekanata.

Točan datum krizme odredit će se naknadno. Na krizmu se ne će pripuštati djeca, koja još nisu primila prve sv. pričesti ili koja još nisu potpuno navršila sedam godina. U Mostaru, gdje se krizma vrši svake godine, ostaje na snazi stara odredba, da se ne će krizmavati djeca, koja su se istom ove godine pričestila. A i po ostalim župama, premda se tamo ne drži krizma svake godine kao u Mostaru, gdje postoji opasnost da poslije krizme djeca ne će dolaziti na vjeronauk, može se prvopričesnicima slobodno odgoditi krizma. Nema razloga, da se previše žurimo s krizmom nejake djece, jer se kod nas redovito drži krizma po svim župama svake treće godine, otkako biskup može s kolima doći u svaku župu.

Djeca za krizmu moraju biti dobro podučena u kršćanskom nauku. Prigodom krizme moraju na ispit doći sva djeca, koja pohađaju vjeronauk, ali će se krizmanici posebno ispitivati, a posebno opet stariji i već krizmani učenici. Od krizmanika će se tražiti osim općih formula (kolinaca) da još znadu odgovoriti barem na ona pitanja iz skraćenoga katekizma, što ga je ad hoc izdao Ordinarijat.

Prigodom same krizme bit će također ispitivani kumovi i kume, pa koji pokažu veliko vjersko neznanje, ne će moći kumovati. Poželjno je, da prigodom krizme pristupe na svete sakramente također i kumovi i kume pa i roditelji krizmanika.

Kume nedolično obučene ne samo da ne mogu kumovati, nego ne smiju se ni u crkvu pripustiti.

Broj: 305/62. POTRES u siječnju ove godine naročito na dane 7 i 11 nanio je velikih šteta i našoj biskupiji. Stradale su posebno župe uz dalmatinsku granicu počevši od Vira kod Imotskog pa sve do Trebimlje u Popovu Polju. Mnogim seljacima su kuće porušene ili teško oštećene. Stradale su i mnoge crkve i župski stanovi. Naročito su oštećene crkve u Vitini i Donjem Gracu, te župske kuće u Vitini, Donjem Gracu i Trebimlji. Pa i u samom Mostaru bilo je štete i na crkvenim objektima.

I strana je štampa puno pisala o ovom potresu. Ali začudo nije spominjala Hercegovine nego samo Dalmaciju. Biskup, koji je u nedjelju 14 siječnja obišao gros župa zahvaćenih potresom, i pismeno je i usmeno obavijestio Svetu Stolicu o potresu u Hercegovini.

Svi župnici, čije su crkve ili kuće stradale od zadnjega potresa, ukoliko to već nisu učinili, trebaju dostaviti Ordinarijatu točan opis svih šteta nastalih od potresa.

Broj: 306/62. KORONSKE TEME ZA JESENSKI ROK 1962.g.

- I) Postanak, bit, vrsta i korist koncila. Tko sve sačinjava opći koncil? Odnos Pape i općega koncila. Teorije koncilijarizma u 14. i 15. stolj.
- II) Discrimen inter recidivos et occasionarios. Cur eorum confessiones saepe sine fructu manent? Quid debet facere confessarius qui illorum confessiones excipit?
- III) Mjesečna obnova: a) svećenika, - b) vjernika.

Broj 307/62. KATEHETSKI PROZIVNICI. Koji župnici nisu još uveli katehetski prozivnik t.j. popis svih polaznika vjeronauka, gdje će svaki put bilježiti dolazak ili nedolazak djaka, neka to što prije učine.

Broj: 308/62. SLUŽBA BOŽJA zove se liturgijsko-pastoralno glasilo, koje mjesečno izdaje u Makarskoj dr. Fra Jure Radić. Godišnja pretplata je 600 dinara. Preporučamo ovaj mjesečnik svim župnicima i dopuštamo, da se pretplata može platiti iz crkvene kase. Koji župnici naruče list na račun crkvene kase, dužni su list čuvati i ostaviti ga u župskom inventaru.

Broj: 309/62. USKRSNA ČESTITKA ORDINARIJA.

Svima svećenicima, redovnicima i redovnicama te pobožnim vjernicima širom cijele biskupije od srca čestitam Uskrs moleći Uskrsnuloga Spasitelja, da u svima utvrdi vjeru, okrijepi pouzdanje, poveća ljubav, da tako svi zaslužimo postati dionici njegova pobjedničkog slavlja.

Mostar, dne 20. ožujka 1962.

+ P E T A R, biskup.

Broj: 310/62. RASPORED SV. KRIZME U GODINI 1962.

Ukoliko ne nastupe kakve nepredviđene okolnosti, koje bi nala-
gale izmjenu programa, odlučili smo uz pomoć Božju, sv. krizmu održati ovim r
redom:

- 1) KRUSKO: 13. i 14. V.; 2) ČERIN: 20. i 21. V.; 3) ČITLUK: 27. i 28. V.;
- 4) GRADNICA: 31. V. i 1. VI.; 5) MEDJUGORJE: 3. i 4. VI.; 6) PLOČE: 13. i 14. VI.; 7) GRADAC-BLIZANCI: 17. i 18. VI.
- Napomena: U gore navedene župe Biskup dolazi prvi dan izjutra pred 8 sati. Iza dolaska odmah je ispit djece. Sv. krizma u vrijeme pučke mise. Drugi dan ujutro u 6 sati Biskup će držati misu i odriješanje za pokojne.
- 8) MOSTAR: 9. VI. ispit djece - 10. VI. sv. krizma.
- 9) ČAPLJINA: 20. VI. Dolazak pred podne. Večernja sv. misa i odriješanje. 21. VI. Ispit djece, sv. krizma. Odlazak poslije podne.
- 10) ŠTUDENCI: 21. VI. Dolazak poslije podne, ispit djece. - 22. VI. Sv. Krizma. 23. VI. Sv. misa i odriješanje za pokojne. Odlazak.
- 11) RUŽIĆI: 23. VI. Dolazak pred podne, ispit djece. - 24. VI. Sv. krizma. 25. VI. Sv. Misa i odriješanje za pokojne. Odlazak.
- 12) GRUDE: 25. VI. Dolazak pred podne, ispit djece. - 26. VI. sv. krizma. 27. VI. Sv. misa i odriješanje za pokojne. Odlazak.
- 13) GORICA: 27. VI. Dolazak. 28. VI. Misa, odriješanje za pokojne, ispit djece. 29. VI. Svećeničko redjenje i sv. krizma. - 30. VI. Odlazak.
- 14) POSUŠJE: 30. VI. Dolazak prije podne, ispit djece. - 1. VII. sv. krizma. 2. VII. Sv. misa i odriješanje za pokojne. Odlazak.
- 15) VIR: 2. VII. Dolazak prije podne, ispit djece. - 3. VII. sv. krizma. 4. VII. Sv. misa i odriješanje za pokojne. Odlazak.
- 16) RAKITNO: 4. VII. Dolazak prije podne, ispit djece. 5. VII. sv. krizma. 6. VII. Sv. misa i odriješanje za pokojne. Odlazak.
- 17) POSUŠKI GRADAC: 6. VII. Dolazak prije podne. - 7. VII. Odriješanje za pokojne i ispit djece. - 8. VII. Sv. krizma i odlazak.
- 18) LJUPI DOLAC: 25. VII. Dolazak prije podne, ispit djece. - 26. VII. sv. krizma. 27. VII. Sv. misa i odriješanje za pokojne. Odlazak.
- 19) GABELA: 2. VIII. Dolazak prije podne, ispit djece. - 3. VIII. sv. krizma. 4. VIII. Sv. misa i odriješanje za pokojne. Odlazak.
- 20) DRAČVO: 4. VIII. Dolazak prije podne, ispit djece. 5. VIII. sv. krizma, odriješanje za pokojne, odlazak.
- 21) NEVESINJE: 15. VIII. Dolazak, ispit djece, krizma, odriješanje i odlazak.
- 22) HUMAC: 17. VIII. Dolazak poslije podne. - 18. VIII. Sv. misa i odriješanje za pokojne, ispit djece. - 19. VIII. sv. krizma.
- 23) GRUŠČIĆI: 20. VIII. Dolazak u 7 sati, ispit djece, krizma. 21. VIII. Sv. misa i odriješanje za pokojne. Odlazak popodne.
- 24) VILINA: 21. VIII. Dolazak popodne, ispit djece. - 22. VIII. sv. krizma. 23. VIII. Sv. misa i odriješanje za pokojne. Odlazak.
- 25) VELJACI: 23. VIII. Dolazak prije podne, ispit djece. - 24. VIII. sv. krizma. 25. VIII. Sv. misa i odriješanje za pokojne. Odlazak.
- 26) ŠIPOVAČA-VOJNICI: 25. VIII. Dolazak prije podne, ispit djece. 26. VIII. sv. krizma. 27. VIII. Odriješanje za mrtve. Odlazak.
- 27) KLOBUK: 27. VIII. Dolazak prije podne, ispit djece. - 28. VIII. Krizma. 29. VIII. Sv. misa i odriješanje za pokojne. Odlazak.
- 28) TIHALJINA: 29. VIII. Dolazak prije podne, ispit djece. - 30. VIII. Sv. krizma. 31. VIII. Sv. misa i odriješanje za pokojne. Odlazak.
- 29) DRINOVI: 31. VIII. Dolazak prije podne. 1. IX. Misa i odriješanje za pokojne, ispit djece. - 2. IX. sv. krizma. Odlazak.
- 30) LEDINAC: 2. IX. Dolazak popodne, ispit djece. - 3. IX. sv. krizma. 4. IX. Sv. misa i odriješanje za pokojne. Odlazak.
- 31) RAVNO i TRBINJE: Sv. krizma na 8. i 9. IX.
- 32) POTOCI: 15. IX. Dolazak, odriješanje za mrtve, ispit djece. 16. IX. Sv. krizma. Odlazak.

Mostar, dne 21. ožujka 1962.

+ P E T A R, biskup.
Ordinarjat
Obavijest i naredbe

Broj: 765/62. ODLAZAK ORDINARIJA NA ZASJEDANJE II. VATIKANSKOG SABORA.

Kako je već bilo objavljeno u naredbi Ordinarijata br. 616/62 od 20. rujna t.g. o održavanju devetnice Duhu Svetome pred početak rada Sabora, naš je preuzv. gosp. Biskup odlučio otputovati u vječni grad na II. Vatikanski Sabor 4. listopada, na blagdan sv. Franje Asiškoga.

Dan uoči toga, 3. listopada Biskup je pohodio župu sv. Terezije na Ledincu, da stavi pod zaštitu sv. Terezije svoje putovanje i sudjelovanje u Saboru, te u propovijedi pod pučkom sv. misom pozvao je vjernike na ustrajnu i žarku molitvu za Sv. Oca, sve saborske učesnike, za uspješan rad ekumenskog koncila.

Na blagdan sv. Franje, 4. listopada o. g. bila je i 20 obljetnica biskupskog posvećenja našega Ordinarija. Radi toga se je sarajevski nadbiskup i vrhbosanski metropolita preuzv. gosp. dr. Marko Alaupović u pratnji preč. g. dr. Franje Horvata navratio u Mostar, da čestita godišnjicu biskupskoga posvećenja našem Ordinariju, te zajedno nastave put u vječni grad.

Prigodom objega preuzv. gosp. Nadbiskup čestitajući obljetnicu bisk. posvećenja našega Ordinarija, obnovio je svoja sjećanja, kad je prije 20 godina kao ceremonijar blagopok. nadbiskupa šarića sudjelovao kod posvete, istaknuo rad i stradanja, koje je Ordinarij podnio, te izrazio veselje, da zajedno mogu putovati u vječni grad, Sv. Ocu Ivanu XXIII., na II. Vatikanski Sabor.

U ime dijecezanskog klera čestitao je i komemorirao godišnjicu bisk. posvećenja Ordinarija preč. gosp. don Ante Romić, dijecezanski konzultor, te zaželio vodstvo Duha Svetoga preuzv. gg. Biskupima u radu na Saboru.

Mnogopošt. O. fra Zlatko Čorić, provincijal u pratnji vlč. OO. fra Jerke Karačića, gvardijana i fra Stanka Vasilja, župnika i dekana čestitao je godišnjicu posvećenja i zaželio sretan put na Sabor uoči sv. Franje, 3. listopada poslije podne.

Na odlasku iz Mostara preuzvišena gospoda navratili su se u franjevački samostan, čestitali Ocima Franjevcima blagdan sv. Franje. Po tom su u crkvi pred glavnim oltarom s prisutnim klerom recitirali "Itinerarium", te pohodili oltare Bl. Dj. Marije i sv. Franje, preporučujući u zaštitu Kraljice Apostola i Asiškoga Sveca putovanje i rad u Saboru.

Dok su zvuca svečanim zvucima s tornja crkve objavljivala vjernicima veliki dan u povijesti Crkve u našoj biskupiji, preuzv. gospoda otputovali su automobilom sarajevskog Nadbiskupa preko Stoca i Trebinja u Dubrovnik.

Sjutradan 5. listopada otputovali su Ordinariji s pomoćnim dubrovačkim biskupom Msgr. Ivom Gugićem parobrodom u Bari. Kapetan broda, impresioniran svečanom povorkom svećenika, redovnika, redovnica i vjernika, koji su ispratili Biskupe, te svečanim slavljem zvuca s tornjeva mnogobrojnih crkava u Dubrovniku, pokazao je posebnu pažnju prema preuzvišenoj gospodi Biskupima, te im omogućio ugodno putovanje na drugu obalu Jadrana. Dne 6. listopada stigli su naši Biskupi vlakom "rapid" iz Baria u Rim, gdje ih je dočekaio rektor zavoda sv. Jeronima, msgr. dr. Djuro Kokša i poveo u kolegij, gdje je priredjen smještaj i boravak našem Ordinariju za vrijeme zasjedanja II. Vatikanskog Sabora.

Broj: 766/62. GOVOR NAŠEGA ORDINARIJA NA RADIO VATIKAN.

Speaker hrvatske emisije na radio Vatikan zamolio je mnoge naše Biskupe, da iznesu svoje utiske sa II. Vatikanskog Sabora.

Među drugim hrvatskim Biskupima i naš je Ordinarij dne 19. studenoga održao radio-konverzaciju, koju čvdje u cijelosti donosimo:

== Drugi Vatikanski Koncil radi preko mjesec dana. Možete li nam reći, Preuzvišeni, svoje dojmove?

Vrlo rado. Dojmovi su izvanredni! Koncil je jedinstven događaj. Pomislite kakav prizor gladati svako jutro rijeku biskupa, kako se slijeva pred bazilikom sv. Petra! Gledajući to čovjek se osjeti ponosan, što je katolik. Ta on kao rukama pipava veličinu svoje Crkve, njezinu snagu i vječnu mladost.

== Kako dolazi tu do izražaja veličina Crkve? Preuzvišeni?

Jer nitko drugi nije kadar imati tako divno predstavnništvo kao što je Koncil sa 2500 biskupa. Povjesničari hvale negdašnji rimski senat. Pa on

nije ni sjena Koncila. Predstavljao je samo jedan grad. Dizao je veličinu poganskoga Rima na ruševinama drugih naroda. Nasuprot, Koncil predstavlja cijeli svijet. I nastoji oko dobra cijeloga čovječanstva.

Pa ni skupština Ujedinjenih nacija ne može se isporediti s Koncilom. Tamo su zastupane samo suverene države, koje se međusobno glože i stvaraju protivne blokove. Na Koncilu su pak predstavljeni ne samo svi narodi, nego i sva plemena, pa i svi krajevi svijeta. I saborski su Oci jedno srce i jedna duša!

=== Kako se preko Koncila očituje ,Preuzvišeni, snaga Crkve i njezina mladost?

Evo kako! Ima li igdje da vlada takva jednostušnost i disciplina kao u Crkvi. Na mig Starca iz Vatikana polaze na put biskupi iz svih krajeva svijeta. Mnogi slute, da bi ih taj put mogao i života stajati. I stvarno četvorica su umrli. Jedan je pao na samim vratima Petrove crkve. Postoji li igdje drugdje takva i to potpuno dragovoljna jednostušnost i poslušnost? A upravo je to izvor snage!

A i mladost Crkve gleda se u onim stotinama biskupa crne i žute rase. Pred stotinjak godina rekao je pjesnik Heine, da i Crkvu čeka sudbina svakog organizma. Ostarit će, pa će je onda nestati. Kako bi se začudio Heine, kad bi vidio tolike biskupe Crnce ili Malajce, koji ni u čemu ne zastaju za evropskim biskupima?! Mladi narodi Afrike, Azije, Oceanije sa svojim mladim biskupima na čelu daju najbolju nadu za budućnost Crkve.

=== Kakve nade imate, Preuzvišeni, za uspjeh Koncila?

Vrlo dobre! Jedan mi je francuski biskup rekao, da već to predstavlja ogroman uspjeh što se biskupi cijeloga svijeta mogu upoznati i izmijeniti mišljenja. Da navedem samo jedan primjer. Najjužniji biskup iz Punta Arenas traži najsjevernijeg biskupa iz Aljaske, da se zajedno fotografiraju. Govorim s obojicom i otkrivam na svoje ugodno iznenađenje, da je najjužniji biskup Hrvat, Vladimir Borić, starinom s otoka Uljana kod Zadra. I mi nastavljamo hrvatski razgovarati i hrvatski se pozdravljati. Pa onda, zar i to nije velika stvar, što je Koncil pobudio kod svih ~~ljudi~~ ljudi toliko zanimanje za vjerska pitanja. I što je mobilizirao ne samo stotine milijuna katolika nego i mnogobrojne nekatolike, da se mole za Koncil. To like molitve i žrtve ipak znače nešto već same po sebi. Koncil je već dosada zacrao tako duboku brazdu, da ona mora u budućnosti donijeti ~~rod~~ rođa. A taj će rod biti tim obilniji, što mi budemo više molili i žrtviće činili.

=== Biste li nam, Preuzvišeni, mogli nešto reći o ciljevima Koncila?

Svakako da bih! Ti ciljevi ne mogu biti nikakvi svjetski ili politički, nego samo vjerski i duhovni. Koncil ima za svrhu duhovni preporod svijeta. On želi produbiti među katolicima kršćanski život, pa da katolici postanu kvasac, koji će utrti put duhovnoj obnovi svijeta. Da među ljudima zavlada duh ljubavi i bratstva. Da se na zemlji ostvari Kristov mir i kršćanska socijalna pravda.

=== Kako misli Koncil postići taj veliki cilj, Preuzvišeni?

Pa preko žive i duboke vjere. Svako jutro pred početak koncilske sjednice kleče biskupi pred konfesijom nad grobom sv. Petra, toga nosioca i junaka nepokolebive vjere. I mole od apostolskoga Prvaka čvrstoću vjere za sebe i za svoj narod. To činimo i mi hrvatski biskupi. Molimo za svoj narod onako čvrstu vjeru kao što su to stijenice na Velebitu, hridi na Biokovu, kamenje na mojim hercegovačkim planinama. Da svi mi budemo spremni ne samo po svojoj vjeri živjeti, nego za nju, ako treba po primjeru sv. Petra i umrijeti.

Na temelju takve žive i duboke vjere ima se onda zasnivati i potpuni čucredni preporod ljudi i ljudskoga društva. Poznato je, da je Sv. Otac postavio sv. Josipa zaštitnikom Koncila. Ovih dana je naredio, da se njegovo ime unese i u Kanon svete mise. To ima programatsko značenje. Preporod društva može se ostvariti jedino preko preporoda obitelji. Primjer sv. Josipa najbolji je pokazatelj za kršćanske roditelje. Kako imaju uređiti svoje obitelji. Naime tako, da čitav obiteljski život postave na temelj Božjega zakona i da smatraju za svoju glavnu dužnost darovati Crkvi i narodu velik broj zdrave i dobro odgojene djece.

Sv. Josip bio je i radnik. On je žuljevima svojih ruku hranio svetu nazaretsku obitelj. Rad je sveta dužnost i današnjih roditelja. Na radu se temelji opstanak i napredak čovječanstva. Treba poštivati rad i radnika. Radnik ne smije biti ničiji rob, a najmanje rob stroja i tvornice. Rad mora oplemenjivati radnika, pomagati izgradnju njegove ljudske ličnosti i promicati njegovo vječno spasenje. Stoga radnik mora imati časno mjesto u društvu i pravednu plaću, kako to lijepo naglašuje Sv. Otac u svojoj divnoj Okružnici MATER ET MAGISTRA. Sveti Josip je uzor pravoga radnika, pa prema tome uzoru treba rješavati radničko i uopće socijalno pitanje i tako ostvarivati preporod ljudskog društva.

=== Ali taj preporod je teška stvar, Preuzvišeni, pa kako misli Koncil to postići?

Dakako da je to ljudima teško, posebno današnjim ljudima, koji su zaneseni napretkom tehnike i previše otrežnili u zemaljskosti. Ali što je ljudima nemoguće, nije Bogu. Koncil polaže svoje nade u svrhunaravna sredstva. Zato je i počeo svoj rad raspravom o liturgiji. Preko liturgije t.j. preko svete mise i preko svetih sakramenata, posebno presvete Euharistije silaze u ljudske duše rijeke milosti i nebeske snage. Ako kršćani budu živjeli intenzivnim liturgijskim životom moleći se revno Bogu, pohađajući redovito sv. misu, primajući često svete sakramente, nije moguće, da se vjerski i ćudoredno ne preporode.

=== Želite li, Preuzvišeni, na koncu poslati još kakvu poruku u domovinu?

Svakako! Želim, da Bog po zagovoru sv. Josipa i sv. Petra blagoslovi moju domovinu, moj Hrvatski narod, posebno moju Hercegovinu, koja je stradala i od potresa, i od suše i od bolesti na duhanu! Pozdrav i blagoslov svim mojim biskupljanima. Djeci, koju sam krizmavac, da održe svoje obećanje i točno dolaze na vjeronauk. Njihovim roditeljima, da čuvaju svetost obiteljskog života i djecu svoju kršćanski odgajaju. Pozdrav i blagoslov svima koji trpe, među njima i mojoj starijoj sestri, koja već petu godinu leži uzeta na bolesničkoj postelji, te onoj još većjoj patnici iz Brotnja koju je bolest u cvijetu mladosti već 17 godina prikovala uz krevet. Svi koji trpe, neka trpe u zajednici s raspetim Kristom za spas duša, za svetu Crkvu i Koncil..

Posebni pozdrav i blagoslov mojim svećenicima, da ne sustaju vršeći svoj teški posao u hercegovačkom kršću, pa redovnicima i redovnicama, da mole i pokoru čine za obraćenje grješnika, a napokon bogoslovima i sjemeništarcima, da čuvaju svoje sveto zvanje i dobro se pripremaju za svoju buduću svećeničku službu. Svi oni neka su pozdravljeni i stoput od Gospodina blagoslovljeni!

Broj: 767/62. POST I NEMRS U 1963. GODINI.

Na temelju posebnih ovlaštenja podijeljenih od Sv. Stolice odredjujemo za naše biskupije mostarsko-duvanjsku i trebinjsko-mrkanjsku obvezu posta i nemrsa u 1963. godini ovako:

1) Post i nemrs (jejunium cum abstinentia):

a) Čista Srijeda (Pepelnica), b) Veliki Petak, c) Dan uoči blagdana Bezgrješnog Začeca Bl. Dj. Marije, d) Badnjak.

2) Nemrs (Abstinentia): svi petki u godini.

NB: Nije stroga obveza, ali se vrlo preporuča vjernicima, da drže nemrs i na kvatrene srijede i subote, te dan uoči Duhova. Crkvenim se pak osobama preporučuje, da na ove dane uz nemrs drže i jejunium.

3) Zakon nemrsa ne obvezuje, ako padne zapovijedana svetkovina u petak. A na temelju kan. 1245. § 2 CZ podjeljujem oprost od nemrsa na dokinute blagdane, kao se slave s pučkom sv. misom. Isto vrijedi i za patrone pojedinih župa, kao i za pojedina sela, kad slave svog zaštitnika cum concursu populi i sa sv. misom.

4) Od zakona nemrsa izuzeti su: bolesnici, rekonvalescenti, vrlo teški radnici (kao kopači u jamama, po rudnicima), zatim daleki putnici, pa oni,

koji ne mogu slobodno birati način svoje prehrane, kao vojnici po kasarnama, zatvorenici po kaznionicama, djaci u državnim internatima, starci u uboškim domovima i sl.

5) EUHARISTIJSKI POST.

- a) Prije sv. pričesti, bilo to izjutra, pred podne, navečer ili u ponoći treba se tri sata uzdržavati od tvrde hrane i alkoholnih pića, a jedan sat od nealkoholnih pića (čaj, kafa, mlijeko...). Voda se smije piti u svako doba.
- b) Bolesnici, ako i ne leže, mogu uzimati nealkoholna pića i lijekove bilo u krutom bilo u tekućem stanju u svako doba.
- c) "At enixe hortamur sacerdotes et christifideles, qui id praestare valeant, ut venerandam ac vetustam eucharistici jejunii formam ante Missam vel sacram Communionem servant. Omnes denique, qui his facultatibus perfruentur, collatum beneficium pro viribus rependere satagant fulgentioribus christianae vitae exemplis praesertim poenitentiae et caritatis operibus". /Pius XII., Sacram Communionem, 19. III. 1957/.
- Na ovu točku pod c) posebno upozorujemo svećenike, da je i vjernicima protumače u izlaganju nove discipline u pogledu euharistijskog posta.

Broj: 768/62. VRIJEME KORIZMENE ISPOVIJEDI I USKRSNE SVEIE PRIČESTI .

Traje u našim biskupijama kao i do sada od prve nedjelje korizme pa do Presv. Trojstva uključivo.

Za radnike, koji već prije korizme odlaze na vanjske radove i vraćaju se kućama pred Božić, kao i za vojnike, koji u uskrsno doba ne mogu dobiti dopusta, Sv. Kongregacija za širenje vjere otpisom br. 734/62 od 7. II. 1962. dozvolila je, da oni mogu zadovoljiti svojoj uskrsnoj dužnosti u vremenu od 1. nedjelje adventa pa do svetkovine Spomena krštenja Isusova, 13. I. uključivo.

Broj: 769/62 PRO-AGONIZANTIBUS - MJESEC VELJAČA.

U katoličkom svijetu sve više proćire misao potrebe molitve za umiruće. Duhovni pastiri, Nadbiskupi i Biskupi u mnogim zemljama proglasili su mjesec veljaču kao mjesec propagande molitava za umiruće, kao što je mjesec studeni poznat kao mjesec, u kojem se spominjemo naših pokojnih. I mi smo prošle godine (Br. 803/61) pozvali sve svećenike i župnike, da u mjesecu veljači organiziraju molitve među vjernicima i obiteljima za umiruće. Ponavljajući poziv i iznoseći želju Sv. Oca - donosimo u cijelosti dekret, kojim Sv. Otac podjeljuje oprost onima, koji budu prikazivali zasluge sv. mise dnevno za umiruće.

D E C R E T U M

Pietatis actus pro morientibus Indulgentiis datur.

Ssmus D.N. Johannes div. Prov. Pp. Johannes XXIII., quo melius consulatur animarum saluti de vita egredientium, in Audientia infra scripto Cardinali Poenitentiario Maiori die 15. mensi Octobris vertentis anni concessa, benigne dilargiri dignatus est Indulgentias, quae sequuntur: partialem decem annorum saltem contrito corde acquirendam a christifidelibus, qui Sacrificii Missae fructus, prout quisque valet, pro animam agentibus devote obtulerint; plenariam suetis conditionibus a christifidelibus lucranda, qui per integrum mensem quotidie hoc peregerint. Praesenti in perpetuum valituro absque ulla Apostolicarum Litterarum in forma brevi expeditione, contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Datum Romae, ex Aedibus S. Poenitentiariae Apostolicae, die 21. X. 1960.

N. Card. Canali, Poenitentiarius Maior,
I. Rossi, Regens.

Može se i propovijed jedne nedjelje (možda prve u veljači) posvetiti toj misli potrebe molitava za umiruće. Ili, ako župnik smatra prikladnim, u naredbama tokom mjeseca veljače upozoravati vjernike na tu veliku duhovnu akciju solidarnosti prema onima, koji trebaju naše pomoći u zadnjim časovima svojega života.

Dobro će biti, ako župnik istakne veliki broj ljudi, koji svakodnevno

umiru(od 180.000 do 200.000), te koliki je na drugoj strani duhovni kapital, ako svećenici(oko 400.000),koji svaki dan prikazuju sv. misu, te redovnici i redovnice(preko 1 milijun),koji svaki dan prisustvuju sv. misi,imaju specijalnu nakanu,da pomognu oko spasenja onih,koji toga dana umiru, te 300 milijuna vjernika,koji mogu moliti,ako svi oni svaki dan molitvom kod Gospodina interveniraju za one,koji umiru. Kako to utješno djeluje na svakoga čovjeka, pa i na nas same,kad se sjeti,da u tom najodlučnijem času istomišljenici mole za nas. Treba razbijati i kod nas i kod naših vjernika duhovni egoizam,da samo na sebe mislimo,i molitve ograničujemo na svoje potrebe,možda često i na nakane čisto prolaznog i vremenitog karaktera.

Mjesec veljača treba biti posvećen ovoj akciji, ali i preko godine prigodimice,bilo u nagovorima, u propovijedima ili u poukama potsjetimo vjernike na ovu veliku misao duhovne solidarnosti s onima,koji su na umoru.

Na koncu pridodajemo i molitvu za umiruće,koju možemo mi svećenici moliti svaki dan:

" O clementissime Jesu,amator animarum,obsecro te,per agoniam Cordis tui sanctissimi et per dolores Matris tuae immaculatae,lava in Sanguine tuo peccatores totius mundi nunc positos in agonia et hodie morituros. Amen. Cor Jesu in agonia factum. - Miserere morientium."

U prijevodu glasi:

" Premilostivi Isuse,ljubitelju duša,molim Te za smrtnu muku presvetoga Srca Tvoga i za boli Tvoje neckaljane Majke: operi u Krvi svojoj grješnike svega svijeta,koji se ovaj čas nalaze u smrtnoj borbi pa će danas preminuti.Amen. Srce Isusovo u smrtnoj borbi - Smiluj se umirućima!"

Napomena: Oprost: 300 dana svaki put,kad se izmoli, a potpuni oprost uz običajne uvjete,ako se kroz cijeli mjesec tri puta na dan u različito vrijeme izmoli(Enchiridion Indulgentiarum,Nr. 671).

Za ispit savjesti župnicima: Prošle godine Ordinarijat je svim župskim uredima dostavio štampane pozive na molitvu za umiruće: jedan vjernicima,da se izvjesi u crkvi, drugi za svećenike,da se postavi u sakristiji. Da li je to i učinjeno?

Prigodom kanonskog pohoda nismo se mogli uvjeriti,da su svi župnici to izvršili.

Broj: 770/62. NEDJELJA ZADOVOLJŠTINE PROTIV PSOVKE.

Ima se održati i u godini 1963. na isti način kao i prošlih godina, t. j. između Glušne i Cvjetne nedjelje(između I. i II. nedjelje Muke).

Broj: 771/62. ZAJEDNIČKA PASTIRSKA OKRUŽNICA o sv. ĆIRILU I

METODU izići će u "Vjesniku Djakovačke biskupije",pa neka se pročita u svim crkvama za vrijeme korizme.

Broj: 772/62. POSVETA ULJA

Obavit će se kao i prošlih godina pod sv. misom Chrismatis na sv. Četvrtak, u mostarskoj župskoj crkvi u 8 sati izjutra. Posveti ulja dužni su prisustvovati svi Dekani. Ako bude koji opravdano spriječen,dužan je poslati svoga delegata. Preporučuje se,da svi svećenici,koji mogu taj dan doći u Mostar i vratiti se do popodnevničkih svetih Obreda,prisustvuju posveti ulja.

Asistencija i svećenici trebaju biti oko 7.30 u sakristiji, da se sprema na sv. službu.

Broj: 773/62. IZMJENE U RIMSKOM MISALU.

Uglavnom su označene u "Vjesniku Djakovačke biskupije" br. 9/62, str. 130-132.

Budući da svi naši župski uredi redovito primaju gornji Vjesnik,to ovim želimo upozoriti,da svećenici prouče i primjenjuju navedene promjene, te one izmjene u blagoslovu vode unesu u svoj Veliki Rimski Obrednik i u naš Mali Dijecezanski Ritual.

Broj: 774/62. SPOMEN SV. JOSIPA U KANONU MISE.

Dne 10. studenoga t.g. nastupio je naš Ordinarij na II. Vatikanskom Koncilu sa govorom, u kojem je među ostalim predložio, da se sv. Josip uvrsti u Kanon mise.

Evo što o tom piše VJESNIK ZADARSKE NADBISKUPIJE Br. 11/1962.g.:
"Sa 16. Generalnom Kongregacijom prešlo se na pretres završnih poglavlja liturgijske sheme: V. "De anno liturgico", VI. "De sacra supellectili", VII. "De musica sacra" i VIII. "De arte sacra". Na trima generalnim kongregacijama raspravljalo se o tim poglavljima. Od naših biskupa u tim raspravama sudjelovao je preuzv. g. dr. Petar Čule, mostarski biskup. Uz ostale prijedloge on je zancsno govorio o štovanju sv. Josipa i predložio, da se njegovo ime unese u kanon Mise. Zanimljivo je, da je dva dana poslije govora Mons. Čule, Sv. Otac donio odluku da se ime sv. Josipa unese u Communicantes i spominje iza spomena Bl. Dj. Marije počevši od blagdana Bezgrješnog Začeca. Sv. Otac preko mikrofona u svojoj radnoj sobi prati čitav rad Sabora, koliko mu samo drugi poslovi to dozvoljavaju. Svi su saborski Oci uvjereni, da je Sv. Otac slušao govor Mons. Čule. To mu je bio poticaj da ostvari svoju vlastitu želju. Tako unošenje imena sv. Josipa u kanon Mise jest prvi saborski dekret Sv. Oca...."

THE NEW YORK TIMES u broju od 19. studenoga pod naslovom "Papa mijenja misu da ugodí jednom prijateljuš" donosi iz pera svoga rimskoga dopisnika G. Duganta ovo:

"Papa Ivan XXIII. učinio je historijski gest, kad je prošle sedmice promijenio Kanon rimokatoličke mise prvi put poslije sedmoga stoljeća. Danas smo saznali pojedinosti o tome.

Prošloga utorka, na iznenadjenje od preko 2000 prelata, koji sudjeluju na Općem Koncilu, bilo je objavljeno, da je Papa odredio, da ime sv. Josipa bude uvršteno u kanon neposredno iza imena Blažene Djevice. Kanon je najsvetčaniji dio mise.

Tako je Papa učinio novo priznanje mužu Marijinu i dao novi poticaj pokretu za povećano štovanje sv. Josipa, nebeskog zaštitnika radnih ljudi. Prelati Koncila bili su iznenadjeni tim činom. Malo ih je, koji se s time nisu slagali. Ali prelati nisu mogli da razumiju, zašto je do toga došlo tako naglo. Smatrali su, da je to trebalo učiniti redovitim putem i u zgodno vrijeme.

Evo kako se to dogodilo: Početkom ovoga mjeseca Papa je po svom običaju slušao preko svoja privatnoga prijemnika u papinskom stanu rasprave na Koncilu.

Jedan postariji Biskup govorio je o zaslugama sv. Josipa i vatreno ali suzdržljivo zagovarao njegovo veće štovanje. Kako se je govor protegao preko 10 dodijeljenih minuta, saborski Oci postali su, izgleda, nemirni, pa je predsjedavajući prekinuo govornika.

To je bilo malo previše za Papu. Biskup, koji je davni prijatelj Papin, proveo je tri godine u koncentracionom logoru.

Papa je preuzeo stvar staroga Biskupa. Dekret je bio sastavljen i objavljen u utorak."

Ovako The New York Times. Svatko vidi, da je dopisnik protestant, stvar iskitio po svojoj fantaziji.

Isključeno je, da bi Papa iz privatnih motiva i za nečiji hator dirao u Kanon. Stvar stoji potpuno drugačije.

Sv. Ocu odavno su stizale brojne peticije sa svih strana svijeta, da se ime sv. Josipa uvrsti u Kanon. Papa nije htio, da to učini na svoju ruku, nego je htio, da o tome čuje najprije mišljenje Koncila. Pa kad je to uslijedilo, Papa, koji je i sam veliki štovač sv. Josipa, vrlo je rado prihvatio prijedlog i naredio, da se ime sv. Josipa unese u Kanon.

"L'Osservatore Romano", poluslužbeni dnevnik Sv. Stolice u broju od 1. prosinca o. g. donio je Dekret, kojim se naredjuje obavezno uvrštenje imena sv. Josipa u Kanon mise.

Dekret u cijelosti glasi:

DECRETUM URBIS ET ORBIS

Novis hisce temporibus Summi Pontifices non unam nacti sunt occasionem ut ritibus sollemnioribus cultum S. Joseph inclyti Beatae Mariae Virginis Sponsi augerent. Prae omnibus autem Pius Papa IX eminet, qui votis Concilii Vaticani I annuens, Ecclesiae universae castissimum Deiparae Virginis Sponsum, die octava decembris anni 1870. caelestem Patronum designavit. Praedecessorum suorum vestigia persequens Sanctissimus D.N. Johannes Papa XXIII eundem Sanctum Joseph non tantum Concilii Vaticani II., quod ipse indixit, "Praestitem salutarem" constituit, sed motu proprio etiam decrevit Eius nomen, tanquam optatum mnemosynon et fructus ipsius Concilii, ut in Canone Missae recitaretur. Quod consilium die 13. Novembris proxima superiori per Cardinalem suum a Status secretis, Concilii Patribus in Vaticana Basilica congregatis publice aperuit iussitque ut praescriptum inde a die octava proximi mensis Decembris, in festo scilicet Immaculatae Conceptionis Beatissimae Virginis Mariae, in praxim deduceretur.

Quapropter haec S. RITUUM CONGREGATIO, voluntatem Summi Pontificis prosecuta, decernit ut infra Actionem post verba: "Communicantes... Domini nostri Jesu Christi", haec addantur: "sed et beati Joseph, eiusdem Virginis Sponsi" et deinde proseguatur: "et beatorum Apostolorum ac Martyrum tuorum....".

Statuit etiam ipsa S. Congregatio ut huiusmodi praescriptum diebus quoque observetur in quibus peculiaris formula "Communicantes" in Missali praescribitur.

Contrariis non obstantibus quibuscumque, etiam speciali mentione dignis. Die 13 Novembris 1962.

A. Card. Larraona, S.R.C. Praefectus
Henricus Dante, Archiep. Carpasiensis, a Secretis.

Prema tome taj dio Kanona mise u cjelini glasi ovako:
"Communicantes, et memoriam venerantes, in primis gloriosae semper Virginis Mariae, Genitricis Dei et Domini Nostri Jesu Christi: sed et BEATI JOSEPH, EIUSDEM VIRGINIS SPONSI, et beatorum Apostolorum ac Martyrum tuorum...."

U vezi s gornjim Dekretom pozivaju se svi župnici i upravitelji crkava, da ODMAH ~~xxx~~ ovu nadopunu unesu u Kanon svih misala.

Naš preuzv. gosp. Biskup u radio-konverzaciji dne 2. prosinca t.g. iznio je razloge, koji su ponukali saborske Oce, da zamisle Sv. Oca, da naredi uvrštenje imena sv. Josipa u misni Kanon, koju donosimo u cijelosti:

1.-Sv. Otac je odredio, Preuzvišeni, da se ime sv. Josipa ima staviti u Kanon. Možete li nam nešto o tome reći?

Davna je želja nebrojenih štovatelja sv. Josipa, da se njegovo ime uvrsti u Kanon, taj najsvečaniji dio Mise. Očeki-valo se, da će to učiniti još sv. Pijo X. koji je bio veliki štovatelj sv. Josipa. Ali bez Koncila nije se htjelo dirati u jednu tako časnu i starodrevnu ustanovu kao što je to Kanon. Sadanji Sv. Otac, koji je takodjer izvanredni štovatelj sv. Josipa, čim je saznao za želju koncilskih Otaca, odmah ~~x~~ je toj želji udevoljio, tako da prvi dekret Koncila odnosno Sv. Oca u vezi s Koncilom sadrži odredbu o stavljanju imena sv. Josipa u Kanon.

2.-Pa kako je primljena ta odluka Sv. Oca?

Svi biskupi na Koncilu oduševljeni su prihvatili odredbu Sv. Oca. To su isto učinili i nebrojehi štovatelji sv. Josipa širom svijeta. Neki dan pripovijeda mi jedan australski biskup, kako mu avionskom poštom stižu brojna pisma iz njegove biskupije, u kojima vjernici toplo pozdravljaju ovaj gest Sv. Oca. Slično se izrazuju i biskupi iz drugih zemalja i iz drugih dijelova svijeta. Pa i ja sam osobno vrlo zadovoljan, jer je sv. Josip zaštitnik moje mostarsko-duvanjske biskupije, pa mi je vrlo drago, da ću odsada moći njemu poimence moliti u svakoj svetoj misi, da čuva i brani moju biskupiju. Zadovoljan sam i kao Hrvat, jer hrvatski sabor je još u XVIII stoljeću dakle pred 200 godina -proglasio sv. Josipa zaštitnikom hrvatskoga naroda.

3.-Koji su razlozi,Preuzvišeni,potakli biskupe,da traže i Sv. Oca da udovolji molbi i uvrsti ime sv. Josipa u Kanon?

Sv. Josip bio je prvi od ljudi,koji se uz Bl.Djevicu poklonio Sinu Božjemu kad se ovaj rodio u štalici. Dolikuje se,da on bude i prvi uz Prebelaženú Djevicu,kad se nebeska Crkva zajedno sa zemaljskom klanja Isusu na oltaru pod euharistijskim prilikama. Tim više,što je sv. Josip ono tijelo hranio i odijevao.

Osim toga, to pravo pripada sv. Josipu, jer on među svima svecima zauzima prvo mjesto. Frije su mnogi to prvo mjesto davali sv. Ivanu Krstitelju. Ali danas je opće mišljenje u Crkvi,da prvo mjesto iza Blažene Djevice Marije pripada sv. Josipu. Jer ~~on~~ on je provodio s Blaženom Djevicom zajednički,obiteljski,dakako djevičanski život. Zbog toga ima i on dio u onom neizmjernom dostojanstvu,koje resi Majku Božju. Osim toga On je bio mjesto zemaljskoga

Oca našem Spasitelju. Premalo je reći,da je on bio hranitelj i samo počim Sinu Božjem. Gospa njega naziva ocem Isusovim govoreći u hramu -evo otač Tvoj i ja tražili smo Te puni žalosti. Dakako, jer je Isus po Duhu Svetom začet i od Djevice rođen,sv. Josip ne može njemu biti naravni otac. Ali ipak jer je Isus rođen u obitelji sv. Josipa i od djevičanske Zaručnice sv. Josipa, to se Josip s pravom može nazivati djevičanskim ocem našega Spasitelja.

4.-Pa zašto odmah s početka nije sv. Josip ušao u Kanon,Preuzvišeni?

Da ne bi ljudi krivo shvatili i mislili,da je sv. Josip tjelesni roditelj Isusov, trebalo je u prva vremena,da on stoji u pozadini,dok se nije potpuno utvrdila nauka o Božanstvu Isusovu i o njegovom nadprirodnom djevičanskom rođenju. To je bio razlog,što se štovanje sv. Josipa istom kasnije stalo širiti,kad je Kanon već davno bio utvrđen.

5.- Ali u Kanonu,Preuzvišeni,spominju se samo mučenici,pa kako je tamo došao sv. Josip,kad on nije umro mučeničkom smrću?

Istina, u Kanonu se spominju Apostoli i Sveci i Svetice,koji su krv svoju dali za Isusa. U Misi se obnavlja krvava žrtva Isusova s Kalvarije, pa u ~~xxx~~ njoj pripada to počasno mjesto onima,koji su po primjeru Isusovu krv svoju prolili za vjeru. -Ali može se biti mučenik,a da se krv ~~xx~~ i ne prolije. Ni Blažena Djevica nije umrla mučeničkom smrću. Ipak je Crkva smatra ne samo mučenicom,nego i Kraljicom Mučenika, jer je pod križem pretrpjela više nego ijedan mučenik. I život sv. Josipa bio je neprekidno mučeništvo. Sjetimo se samo progonstva Herodova, pa bijega kroz pustinju,izagnanstva u Egiptu pa neprestanoga straha i kasnije da onaj krvavi Herodov sin Arhelaj ne uništi cijelu nazaretsku Obitelj,taj neprestani život u progonstvu i strahu,zar to nije gore mučeništvo nego kad se odjednom nasilno umre? Bit će da su te dugotrajne muke skratile i život sv. Josipu,pa je razmjerno mlad umro. S te dakle strane pripada i sv. Josipu s punim pravom mjesto u Kanonu kao nekrvnom ali stvarnom mučeniku.

6.-Imate li,Preuzvišeni,još kakvu poruku za slušatelje vatikanskog radia u domovini?

Imam,da odsada još više štiju sv. Josipa i to svi bez razlike. Da ne bude katoličke obitelji bez njegove slike odnosno bez slike Sv. Obitelji, jer samo u okviru Svete Obitelji vidi se zorno sva veličina sv. Josipa. Zatim,da se što više crkava gradi u čast sv. Josipa ili barem oltara. A gdje ni to ne može biti,da se barem stavi u crkvu njegova slika ili kip.

U vlastitom interesu svakoga od nas bilo bi također,da se svaki dan preporučimo sv. Josipu za dobru smrt, jer je on zaštitnik dobre smrti.

A onda još imao bih posebnu poruku za naše slikare. Neka ne slikaju sv. Josipa kao starca, jer on to nije bio. Zar bi Bog dopustio,da Njegova vrlo mlada Majka bude dala za Zaručnicu starcu,pa da im se svijet podruguje i smije? Starac treba i sam njege,pa nije u stanju da se brine za druge,pa kako bi sv. Josip da nije bio mlad mogao voditi Sv. Obitelj kroz pustinju i u Egiptu voditi o njoj brigu. Ne,sv. Josip nije bio starac,nego mladić,koju godinu stariji od Bl. Djevice. I umro je po svoj prilici ne navršivši ni 50 godina. Ne treba ga dakle slikati kao starca nego kao mladića ili muža u naponu snage.

Štujemo eto sv. Josipa i molimo mu se. Molimo se, da on štiti sv. Crkvu, da bdiye nad Koncilom, da bdiye nad našom domovinom i našim narodom, da čuva naše obitelji, da sve nas čuva i pomaže u svim potrebama života, a naročito na času smrti, da nam x isprosi sretan prelaz u blaženu vječnost!

Broj: 775/62. LITURGIJSKI TEČAJ U ZAGREBU

Interdijecezanski liturgijski odbor (ILO) u suradnji sa zagrebačkim bogoslovskim fakultetom priredit će u mjesecu veljači trodnevni

SVEĆENIČKI HOMILETSKO -LITURGIJSKI TEČAJ

sa slijedećim temama:

- 1) Kriza i obnova propovjedništva.
- 2) Temeljna načela kerigmatike.
- 3) Teologija propovijedanja.
- 4) Uloga propovjednikove ličnosti.
- 5) Problematika modernoga života.
- 6) Liturgija i propovijedanje.
- 7) Liturgija i Biblija kao izvori propovjedništva.
- 8) Moralne teme u propovijedanju.
- 9) Mistagoško tumačenje perikopa.

Uz predavanja bit će kroz sva tri dana poslije podne rekreativni sastanci, na kojima će više svećenika iz pastve dati primjere i problematiku propovijedanja na selu, u gradu i kod djece. Osim toga održat će se dvije rekreativne večeri s misionarima i piscima propovijedi.

Tečaj će se održati u Nadb. bogosl. sjemeništu od 19.II. ujutro do 21.II. navečer., 1963. god.

Onima, koji žele, Nadb. bogoslovsko sjemenište može pružiti za vrijeme tečaja stan i hranu uz odštetu od 2.600 dinara. Preporuča se onima, koji reflektiraju na stanovanje u sjemeništu, da sa sobom ponesu i jedan gunj (deko) jer sjemenište može osigurati samo jedan pokrivač.

Oni, koji namjeravaju prisustvovati tečaju, trebaju se najaviti najkasnije do 10.II. 1963., te javiti, da li žele imati i stan i hranu, ili samo hranu u sjemeništu, ili će samo prisustvovati tečaju.

Prijave se šalju na adresu: Nadbiskupsko Bogoslovsko Sjemenište (za DLO), Zagreb, Kaptol 29.

Preporučujemo, da barem x iz svakog dekanata po jedan svećenički župnik posjeti najavljeni liturgijski tečaj u Zagrebu.

Za pokriće putnih troškova i boravka na tečaju može onaj, koji p na tečaj, utrošiti iz crkvene blagajne 2000 dinara, a ostalo neka snosi sam.

Broj: 776/62. DOPISI ORDINARIJATU

Nakon odredbe plenarnih biskupskih konferencija u rujnu ove godine o biljegovanju crkvenim biljezima neki župski uredi redovito stavljaju biljege, a drugi opet ne. Da bi se naša kancelarijska praksa uskladila s praksom drugih Ordinarijata, neka župnici odsada redovito stavljaju biljege na molbe, koje šalju Ordinarijatu, odnosno na dokumente, koje izdaju iz svoje kancelarije. Nadalje neka ubuduće župski uredi pišu svoje dopise Ordinarijatu na 1/2 arka (a ne na 1/4) radi lakšeg slaganja u arhivi. Po sebi se razumije, da dopisi moraju biti napisani čitko i razgovijetno.

Župnici, koji žele, da im Ordinarijat pošalje odgovor poštom, dužni su priložiti poštansku marku za odgovor.

Broj: 777/62. PROGRAM VJERONAUCNE PCUKE.

Mnogi vjeroučitelji osjećaju veliki manjak određenog programa vjeronaučne pouke mladeži. Da bi se tome doskočilo, pojedine su biskupije na ciklostil umnožili razradjeni program predavanja vjeronauka.

Budući da naša biskupija nema potpuno razradjenog programa, Ordinarijat će naručiti od Biskupskog Ordinarijata u Djakovu njihov vjeronaučni program i poslati ga svim župskim uredima.

Dopuštamo, da se u našim prilikama ne će moći u cijelosti primijeniti program, izradjen u prvom redu za potrebe djakovačke dijeceze i s obzirom na njihove prilike, ali neka župnici imaju barem koji program, i neka ga

primjenjuju, koliko mogu, te povremeno stvaraju sami program i na njihovu iskustvu moći će se stvoriti jedan zajednički program za naše krajeve i prilike.

Napominjemo u vezi vjeronaučne pouke, da je dužnost Dekana, da pregledavaju i "katehetski pozivnik", koji moraju svi župnici voditi prema naredbi Ordinarijata br. 307/62 od 20.III. 1962. K tomu naredjujemo, da se u posebnoj bilježnici vodi dnevnik predavanja, u koji se upisuje gradivo, broj prisutne djece i datum održavanja vjeronaučne pouke.

Broj: 778/62. CALENDARIUM MISSARUM FRC IUVENTUTE.

Raspored sv. misa za našu mladež i kršćanski duh po našim obiteljima u 1963. godini:

Siječanj: 5 Biskup. Zatim župnici pojedinih župa svim redom: 12 Ravno; 19 Trebimlja; 26 Donji Gradac.

Veljača: 2 Donje Hrasno i Stolac; 9 Rotimlja; 16 Frenj-Dubrave; 23 Klepci (Dračevo).

Ožujak: 2 Gabela; 9 Čapljina; 9 Blagaj; 16 Nevesinje; 23. Goranci; 30 Mostar.

Travanj: 6 Potoci i Drežnica; 13 Jablanica; 27 Konjic i Glavatičevo.

Svibanj: 4 Kruševo i Iloče; 11 Gradac-Blizanci; 18 Gradnići; 25 Čerin.

Lipanj: 1 Čitluk; 8 Medjugorje; 15 Studenci; 22 Vitina; 29 Humac.

Srpanj: 6 Grljevići; 13 Klobuk; 20 Šipovača-Vojnići; 27 Veljaci.

Kolovoz: 3 Drinovci i Tihaljina; 10 Ružići; 17 Grude; 24. Gorica; 31. Ledinac.

Rujan: 7 Rasno; 14 Ljuti Dolac; 21 Mostarski Gradac; 28 Crnač.

Listopad: 5 Široki Brijeg i Izbično; 12 Kočerin; 19 Posušje; 26 Posuški Gradac.

Studeni: 9 Rakitno i Sutina; 16 Vir i Roško Polje; 23 Bukovica; 30 Seonica.

Prosinac: 7 Šuica i Kongora; 14 Duvno; 21 Grabovica i Frisoje; 28 Vinica i Rašeljke.

Svećenici neka zabilježe odmah svoj dan u direktorij (a možda i uz nedjelju prije te subote staviti sigurno da ih upozori, da i vjernicima najave, kad će se u župi čitati sv. misa za mladež). Dobro je, da župnici vode i pismenu evidenciju o tome, te zabilježe u posebnu bilježnicu ili u knjigu, gdje upisuju "missae pro populo" datum, kad je služena sv. misa u njihovoj župi za mladež i kršćanske obitelji.

Broj: 779/62. OBAVIJESTI - DJEČEKRANSKA KRONIKA

1) REDJENJA I PRIMICIJE MLADOMISNIKA U 1962.

a) Na blagdan prvaka Apostola sv. Petra i Pavla, 29. lipnja o.g. preuzv. gosp. Biskup podijelio je sakrament sv. svećeničkog reda u župi Gorica pod sv. pontifikalnom misom trojici mjesecanskih đakona: vlč. gg. 1) Don NEDJELJKU GALIĆ, 2) Don VINKU MAGIĆ, 3) Don PETRU VULETIĆ.

Prije pontifikalne sv. mise Biskup je podijelio djeci krizmanicima sakrament sv. Petvrde. Poslije toga održao propovijed o svećeništvu. Obrede redjenja vjernicima je tumačio vlč. (Fra) Leonard dr. Grač. Pred početak dana stigao je i splitsko-makarski biskup, preuzv. gosp. dr. Frano Franić u pratnji generalnog vikara Vagr. Don Štečka Vuković, da čestita našem Ordinariju imendan i mladomisnicima dan sv. redjenja.

Mladomisnici su služili primicije u svojim župama: vlč. Don Nedjeljko Galić 3.VIII. u Gorici, vlč. Don Vinko Magić, 22.VII. u Drinovcima, i vlč. Don Petar Vuletić 15. VII. u Donjem Gradcu. Isti dan, t.j. 15. srpnja u Gradcu služio je sv. misu - primicije redjak mladomisnika vlč. gosp. Don PER VULETIĆ, mladomisnik dubrovačke biskupije, a propovijedao je prošlogodišnji mladomisnik vlč. gosp. Don Zvonimir Vuletić.

b) Dne 10. srpnja t.g. primili su u župskoj crkvi u Mostaru sveti red ĐAKONATA četvorica klerika, članova Hercegovačke Franjevačke Provincije: 1) Fra VIKTOR NUIĆ, 2) Fra DONAVENTURA KRNDELJ, 3) Fra ŽARKO ILIĆ i 4) Fra KORNELIJE KORDIĆ, a u župi sv. Antuna Paduanskoga, dne 19.VIII. pod pontifikalnom sv. misom podijelio je preuzv. gosp. Biskup spomenutim klericima -

djakonima sv. red SVEĆENIŠTVA, pošto je prethodno obavio sv. krizmu djece i održao propovijed o svećeničkom redjenju, o dužnostima vjernika, da se mole za svećenička zvanja te pomažu odgajati svećenički podmladak. Skupljenom mnoštvu vjernika tumačio je svete obrede redjenja vlč. C. Fra Leonardo Preč.

Mladomisnici su služili sv. mise u svojim rodnim župama: 22.VIII. u Medjugorju vlč. C. Fra Kornelije Korčić, 29.VIII. u Gradac-Blizanci vlč. C. Fra Bonaventura Krndelj, 2.IX. u Zvirićima, župe Humac vlč. C. Fra Žarko Ilić i 8.IX. u Drinovcima vlč. C. Fra Viktor Nuić.

Mladomisnicima čestitamo i preporučujemo ih u molitve braće svećenika.

2) REDOVNIČKO OBLAČENJE NOVAKA I ZAVJETOVANJE.

Obavio je Mnogopošt. C. Fra Zlatko Čerić, provincijal u novicijatu samostana na Humcu na dan sv. Bonaventure, 14. srpnja t.g. oblačenju novaka prisustvovali su okolni župnici, te veći broj klerika kako dijecezanskih tako i redovničkih. U novicijat je stupilo 12 kandidata, i kasnije 13.IX. o.g. 4, a 23. VI. i 10.VIII. 1962. god. položili su 11 privremene zavjete, koji su završili godinu novicijata.

3) OBLAČENJE I ZAVJETOVANJE U SAMOSTANU ŠKOLSKIH SESTARA III. REDA SV. FRANJE.

Budući da je ove godine dijecezanski Biskup bio na pastoralnim pohodima, u ime Ordinarija obavio je obred primanja u novicijat školskih Sestara vlč. C. Fra Bonicije dr. Rupčić na blagdan preč. Srca Marijina, 22. kolovoza o.g. U novicijat je stupilo 10 kandidatica. One novakinje, koje su završile godinu novicijata, te Sestre, kojima su istekli privremeni zavjeti, položile su odnosno obnovile zavjete na 8.X.t.g. Kako je u to doba Ordinarij već bio u vječnom gradu, obred zavjetovanja obavio je vlč. C. Fra Bonicije Rupčić.

I preporučamo župnicima, neka marljivo probudjuju nova svećenička i redovnička zvanja, te savjesno paze na izbor kandidata i mole se za ustrajnost onih, koji stupaju u sjemenište ili novicijat i polažu zavjete.

4) PUČKE MISIJE

Održane su tokom ove godine u slijedećim župama: Frisoje od 11. III. do 19. III.; Bukovica: od 28. III. do 3. IV.; Vitina od 13. V. do 20. V.; Drinovci 29. IV. do 7. V.

Početkom adventa bile su misije u Ljutom Doku od 25. XI. do 2. XII i u Ružićima od 2. XII. do 9. XII. t. g.

Sve su misije vodili domaći misionari, Cci Franjevci. Pohvalno je, što Cci misionari vode kroniku misija, te uz raspored misija i statističke podatke o sudjelovanju vjernika upisuju i svoje napomene i zapažanja, što će sigurno biti od koristi, kad drugi put budu u toj župi misije.

Učestvujemo župnike, u čijim župama nisu bile misije zadnjih godina, na naredbu Ordinarijata br. 748/61, prema kojoj "najdalje u roku od 4 godine treba da se održe misije i po svim ostalim župama u biskupiji, gdje ih nije bilo u ova posljednje vrijeme."

5) PASTIRSKI POHOD I DIJELJENJE SV. KRIZME U 1962. G.

Prema objavljenom rasporedu preuzv. gosp. Biskup obavio je pastirski pohod i podijelio djeci sakrament sv. Potvrde u 32 župe naših biskupijâ. Jedino Potoci-Bijelo Polje odgodilo je sv. Krizmu iz pastoralnih razloga za slijedeću godinu.

Sa zadovoljstvom može se konstatirati, da su župnici dobro pripremili djecu na sakrament sv. Potvrde. Ali od te priprave ostat će malo ploda, ako djeca i poslije sv. krizme ne budu redovito dolazila na vjeronauk. Stoga se stavlja na srce župnicima, da budno vode računa o tome, da li djeca i roditelji ispunjavaju svoje obećanje, koje su dali pred Bogom i svojim Biskupom prigodom svete Krizme.

Nemožemo potpuno izraziti svoje zadovoljstvo u pogledu pristupa druge školske mladeži na kontrolu stečenoga znanja tokom godine, kako je to bilo rečeno u naredbi br. 304/62. Negdje ni sami župnici nisu na tome posebno insistirali, a negdje se djaci nisu odazvali pozivu župnika.

XXXXXX

Kontrolu stečenog znanja na vjerskoj pouci treba provesti, pa neka župnici na dekanatskim sastancima i o tome raspravljaju i iznose svoje prijedloge Ordinarijatu.

S posebnom radošću i veseljem dočekali su po prvi puta u svojoj sredini svojega Biskupa Ordinarija vjernici ponovno uspostavljene župe SUTINA u Rakitskom polju. Dok je imenovani upravitelj župe vlč. gosp. Don Tadija Pavlović pozdravljao preuzv. Biskupa i zahvalio u ime vjernika, što im je dao svećenika - vođu mladima, utjehu starcima, oslon svima - moglo se je na licima prisutnih vidjeti kako teku suze radosnice.

Ordinarij je u sjeni nedovršene crkvice zajedno sa svećenicima i vjernicima objedovao ono, što su sami vjernici župe donijeli svome Pastiru i svećenicima. Na odlasku iz župe, u popodnevni satima razdražani svijet ponovno je dao oduška svom veselju, te više nacio nego li pratio svojega Biskupa do automobila, koji su zasuli i zakitili mirisnim cvijećem rakitskog polja.

6) BLAGOSLAV NOVOG ŽUPSKOG STANA.

Prigodom pastirskog pohađa i dijeljenja sakramenta sv. Potvrde dijecezanski Ordinarij blagoslovio je novosagrađeni župski stan u Rakitnu, koji je podignut po nacrtu vlč. C. Fra Pija Nuića, inženjera.

Blagoslovu je prisustvovao i mnogopost. C. Fra Zlatko Čerić, provincijal u pratnji gvardijana i župnika iz Puvna, vlč. C. Fra Hadrijana Sivrića. Tom prigodom oko svojega Natpastira skupilo se 11 svećenika, što tako često ne biva u ovim planinskim predjelima.

7) RADOVI NA CRKVAMA I ŽUPSKIM STANOVIMA U 1962.G.

I ove godine nastavili su pojedini župnici popravljati, uljepšavati ratom oštećenih ili zubom vremena istrošenih crkava i župskih stanova. Tako je u Šuici podignut novi teranj. U Puvnu postavljene su pločice na podu crkve i izrađen kor i nove gospodarske zgrade uz sam stan. U Trisoju i Vinici izrađivana je ponutrica crkava, u Grabovici uređivana je vanjska fasada crkve. U Posuškom Gracu izmijenjena je sva krovna konstrukcija i otklonjene opasnosti vlagu, koja je oštetila krovnu konstrukciju i zidove crkve. U Rakitnu podignut novi župski stan, a u Sutini uređen privremeni kor u nedovršenoj crkvi, dok se u župskoj kući izvršeni neki manji radovi u ovom cijelu, koji je ustupljen župniku, dok u drugom, većem dijelu još uvijek ima svoje prostorije osnovna škola Sutine. Na Ledincu u toku su radovi na izradi ponutrice prezbitarija i sakristije. U Rasnu dovršen je strop u crkvi i malterisanje unutarnjih zidova. U Kruševu uređena je vanjska fasada crkve, a u toku su radovi na ponutrici. Župska crkva u Brežnici potpuno je obnovljena: vanjski izgled, unutarnji zidovi, novi prozori, pod, novi kor, proširen prezbitarij. U Donjem Gracu crkva je prekrivena plehom mjesto dotrajalog eternita. U Ravnom je ponutrica crkve obnovljena. Na Trebinji i u Viru obnovljeni župski stanovi, koji su stradali od potresa. U Čapljini dograđen i dovršen i drugi teranj. U Medjugorju renoviran i iz temelja obnavljen i pregrađen župski stan, u kojem je uređena i privremena kapelica, jer je stara crkva u ruševnom stanju, te nesposobna da se u njoj drži Santissimum i vrše najobičnije vjerske funkcije. U Posušju oko župске crkve i stana podignuta je kamena ograda, a pripravlja se kreč i drugo, da se otpočnu radovi na obnovi crkve, za koje je radove dobivena nakon nekolicine godina čekanja, građevna dozvola od građanskih vlasti. Prošle godine bili smo ~~donijeli~~ izrazili nadu, da ćemo ove godine moći donijeti obavijest, da je i u Tihaljini sagrađena nova crkva. Naše se nade nisu ispunile krivnjom nekih nezadovoljnika u župi, koji su ometali gradnju crkve.

8) POŽAR U FRANJEVAČKOM SAMOSTANU U MOSTARU.

20. listopada u noći od subote na nedjelju izbio je požar na II. katu sjeverna krila franjevačkog samostana u Mostaru. Požar je velikom brzinom zahvatio čitavo krilo i vatra je prodrila i u prvi kat. Intervencijom vatrogasne službe raznih ustanova požar je bio lokaliziran i tek u rano jutro uglavnom ugašen, nakon što je izgorio drugi i prvi kat krila i neke prostorije u prizemlju. Crkva, koja je sakristijom i prezbitarijem naslonjena na ovo krilo, ostala je neoštećena.

Uzroku požara, koji je nastao u onom dijelu samostana, gdje škola učenika u privredi ima svoje prostorije, vodi se istraga. Oci Franjevci započeli su radove na obnovi nastradalog dijela samostana.

9) NAŠI POKOJNICI.

Na Veliku Srijedu u noći, dne 18. travnja c. g. u franjevačkom samostanu na širokom Brijegu umro je u 81 godini života, 64 godini redovništva i 58 godini svećeništva vlč. C. Fra MILE MILIŠ dugogodišnji profesor klasičnih jezika na gimnaziji, te župnik u raznim župama Brotnja, š. Brijega.

Pokopan je na Veliki Petak, 20. travnja 1962. g. u zajedničkoj grobnici Otaca Franjevaca na širokom Brijegu. Sprovod je vodio mnogopošt. C. Provincijal.

R. I. I.

Broj: 78/62. PROGRAM ZA PROLJETNI KORNISKI SASTANAK.

I. Marcus ex legitima uxore genuit filiam Joannem et ex adulterio cum aliena uxore filiam Luciam. Joannes adamavit Luciam et statuit illam in matrimonium ducere. Marcus perterritus currit ad confessarium, qui illi respondit: Debes etiam cum iactura famae filio rem aperire, ut illum a matrimonio, certe invalido cum sorore Lucia avertas. Sed Joannes patris dicta non curat dicendo patrem non posse certo demonstrare rem, ceteroquin testis unus est testis nullus, potius credendum libris paroecialibus quam verbis patris. Post celebrationem matrimonii Joannes morsibus conscientiae adactus in confessione rem declarat. Confessarius injungit ut se statim a Lucia separet et matrimonium cum Lucia apud judicem ecclesiasticum nullitatis accuset. Cum Joanni id molestissimum sit, ad alium confessarium convolat, qui ei permittit, ut in matrimonio cum Lucia quae est in bona fide permaneat, debitum ei reddat, sed numquam petat. Tertius confessarius indulgentior Joanni etiam petere debitum permittit cum non sit omnino certum Luciam esse ejus sororem, saltem hoc iuridice non possit demonstrari et in dubio standum est pro valore actus.

Quid ad casum?

II. Lucius parochus in sacro celebrando hostias iam a tribus mensibus confectas adhibet. Insuper sacras species saepe non nisi post duos menses renovat. Confessarius illum propterea acriter vituperat dicendo illum graviter peccare si adhibeat pro sacrificio panem ante plus quam 15 dies confectum et si renovacionem specierum ultra 15 dies differat. Insuper illum obligat ut iterum persolvat missas cum hostia a tribus mensibus confecta celebratas, nam ista sacrificia erant invalida utpote cum materia invalida celebrata.

Rectene confessarius Lucii judicavit?

III. Sacerdos et breviarium (Exhortatio).

Broj: 781/62. SVRŠETAK I. SESIJE SABORA I POVRATAK ORDINARIJA.

I. dio zasjedanja II. Vatikanskoga Sabora završen je svečanom općom kongregacijom, kojoj je prisustvovala i Sv. Otac na blagdan Bezgrješnog Začeca Bl. Dj. Marije, 8. prosinca t. g.

Drugi dan, u nedjelju 9. prosinca mnogi su saborski Oci prisustvovali kanonizaciji trojice blaženika, među ~~mnih~~ drugima i naš Ordinarij. Po tom su napustili vječni grad i vratili se u svoje dijeceze. Naš preuzv. gosp. Biskup doputovao je preko Zagreba u biskupiju 15. prosinca poslije podne. Sjutradan, 16. prosinca, na III. nedjelju adventa poslije večernje sv. mise Ordinarij je održao TE DEUM u crkvi nakon završetka I. Sesiije Koncila i sretna povratka u dijecezu. Frisutnim vjernicima izručio je pozdrave Sv. Oca, progovorio nekoliko riječi o radu Sabora i svojem sudjelovanju, te -zbog zabrinjavajućega stanja zdravlja Sv. Oca zamolio vjernike, da se usrdno Bogu mole, da Papa Ivan XXIII. može sretno završiti započeto djelo Sabora. Na koncu podijelio je papin blagoslov s potpunim oprostom.

Broj: 782/62. C R A T I C N E S I M P E R A T A E

Zbog bolesti Sv. Oca naređujemo, da se do daljne odredbe u svim misama, kad to rubrike dopuštaju, uzima oratio imperata PPE FAFA u sve dane sedmice izuzev srijede, kad se ima moliti oratio DEUS SPIRITU SANCTO za uspjeh ~~K~~ Koncila.

Broj: 783/62. BOŽIĆNA ČESTITKA ORDINARIJA.

Čestitam Božić svima svećenicima, redovnicima i redovnicama te svima vjernicima u biskupijama mostarsko - duvanjskoj i trebinjsko - mrkanjskoj po onu našu hercegovačku: NA DOBRO VAM DOŠAO BOŽIĆ I SVETO PROSLAVLJENJE ISUSOV! Neka Mali Isus blagoslovi našu djecu, da budu radost i ponos svojim roditeljima. Neka blagoslovi našu mladež, da ona bude u svakom pogledu čestita i zlatna! Neka blagoslovi naše roditelje, da ostanu uvijek vjerni čuvari vjerskih i narodnih svetinja.

Isus je na Božić s neba sišao na zemlju, da bi samoga sebe nama potpuno predao. Predajmo i mi njemu čitavo svoje biće: Predajmo mu svoj razum po čvrstoj vjeri u njega, svoje srce po žarkoj ljubavi do Njega. Čećajmo, da ga u Novoj Godini, koja će uskoro nastupiti, više ne ćemo svojim grijesima vrijedjati. Čećajmo, da ćemo životom svojim dokazati, da smo u svemu pravi njegovi sljedbenici i učenici. Neka ubuduće vlada ljubav i sloga po našim obiteljima, sklad i prijateljstvo po našim selima, pravi kršćanski duh po našim župama i po cijeloj biskupiji.

Čestitam svima i Novu Godinu sa željom, da obilje nebeskih darova sidje u njoj na sve vas pa vam u to ime podjeljujem od srca i svoj biskupski blagoslov!

NB! Čestitku Ordinarija pročitati vjernicima s oltara na prvoj božićnoj sv. misi, ili na prvoj sv. misi, kad je primite.

Mostar, dne 18. prosinca 1962.

+ P E T A R, biskup

Ordinarijat

Naredbe: obavijesti